

Fullmäktige 15.09.2025

Motion om att ta i bruk invånarpaneler i Esbo

Beredning och upplysningar:
Sepponen Marianne
Ikäheimonen Taru
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamöterna Tiina Elos och Pinja Nieminsens m.fl. motion 24.3.2025 om att ta i bruk invånarpaneler i Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Tiina Elo, Pinja Nieminen och 27 andra ledamöter lämnade 24.3.2025 en motion om att ta i bruk invånarpaneler i Esbo. I motionen föreslås följande:

Esbo stad tar i bruk invånarpaneler som en del av utvecklingen av delaktighetsarbetet. Förtroendevalda får årligen en presentation om ämnen som lämpar sig för invånarpanelerna, och utifrån detta kan lämpliga teman väljas för paneldiskussionerna.

Svar på motionen

Sammanfattning:

- Med hjälp av invånarpanelerna kan man öka invånarnas delaktighet, transparensen i beslutsfattandet, mångstämmigheten och beslutens godtagbarhet. I Esbo har invånarpaneler utnyttjats i mindre skala.
- Esbo stad har fått finansiering för att ta i bruk delaktighetsplattformen POLIS. Detta bidrar till att öka delaktigheten i Esbo.

I motionen lyfts invånarnas delaktighet fram, vilket är ett av Esbo stads centrala mål. För att vi ska kunna vara invånarorienterade måste vi också höra våra invånare och arbeta för delaktighet. Esbo stads mål är att öka växelverkan i stadens verksamhet genom att genomföra och vidareutveckla stadens modell för delaktighet. Behoven och verksamhetsmiljön förändras också ständigt, så arbetet bör vara kontinuerligt.

Som det konstateras i motionen kan invånarpanelerna fungera parallellt med representativ demokrati och föra det politiska beslutsfattandet närmare invånarna. Många finländska kommuner och välfärdsområden

har använt deliberativa invånarpaneler eller medborgardiskussioner som stöd för beslutsfattandet i olika frågor. Genom panelerna har man också samlat in invånarnas åsikter till exempel i ekonomiska frågor. Om panelerna genomförs väl gör de beslutsfattandet mer verkningsfullt och effektivt, hjälper beslutsfattarna att fatta svåra beslut och ökar förtroendet mellan invånarna och beslutsfattarna. De ökar mångstämmigheten, transparensen i beslutsfattandet och beslutens godtagbarhet i invånarnas ögon. En deliberativ invånarpanel kan förbättra beslutens kvalitet genom att säkerställa att olika synpunkter och bakgrundsinformation beaktas i stor utsträckning i besluten och beredningen av dem.

Med tanke på problem som segregation är det viktigt att höra invånarnas åsikter för att komplettera den representativa demokratin, så att vi också kan beakta dem som annars inte får sin åsikt hörd. Invånarna har också möjlighet att granska komplexa fenomen ur ett bredare perspektiv och på längre sikt.

Invånarpaneler har i Esbo utnyttjats i mindre skala och i en något annan vinkel, bland annat i Esbo stadsmuseum och som en del av deltagande budgetering. Egentliga deliberativa invånarpaneler har ännu inte testats i Esbo på det sätt som föreslås i motionen.

Esbo stad har fått finansiering av Sitra för att ta i bruk delaktighetsplattformen POLIS, och projektet pågår till augusti 2026. POLIS är Sitras och DigiFinlands plattform för deltagande, vars syfte är att möjliggöra ett konstruktivt utbyte av åsikter kring valda teman. Ibrukttagandet av plattformen bidrar till att öka delaktigheten i Esbo.

Esbo vill vara en ansvarsfull och human föregångare, och i detta värde ingår social hållbarhet och aktivt delaktighetsarbete. I Esbo utförs delaktighetsarbete på stadsnivå av en specialplanerare för delaktighetsarbete och dessutom deltar också en specialplanerare för organisationsarbete i delaktighetsarbetet. Om staden skulle vilja ta i bruk modellen för deliberativa invånarpaneler, skulle det kräva tilläggsresurser. Den personalresurs som behövs för tilläggsresurserna motsvarar i praktiken 0,6 årsverken, som skulle stöda beredningen och ibrukttagandet av invånarpaneler samt produktionen av invånarinformation. Denna person kunde samtidigt stödja delaktighetsarbetet på stadsnivå, vilket för närvarande sköts av endast en person i Esbo. På årsnivå är lönekostnaderna inklusive bikostnader 33 000 euro. Genomförandet av en deliberativ invånarpanel innefattar bland annat att göra ett slumpmässigt urval, bjuda in deltagare, hantera utbetalning av deltagarersättning (50 euro per paneldeltagare), ta fram introduktionsmaterial för invånarna, planera processen, introducera facilitatorer samt arrangera paneltillfällen. Till exempel produktion av introduktionsmaterial kräver naturligtvis samarbete med substansexperter. Licensen för plattformen VOXIT (kallades tidigare POLIS) är cirka 10 000 euro per år. Genom invånarpanelerna kan staden utreda hurdana beslut invånarna skulle vilja fatta om de hade tillgång till samma information som beslutsfattarna. Ämnena i panelerna kan komma från stadsorganisationen eller en politisk organisation.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 11.8.2025 § 232

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamöterna Tiina Elos och Pinja Niemins

m.fl. motion 24.3.2025 om att ta i bruk invånarpaneler i Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite asukaspaneelien käyttöönnotosta Espoossa osana osallisuustyön kehittämistä

För kännedom